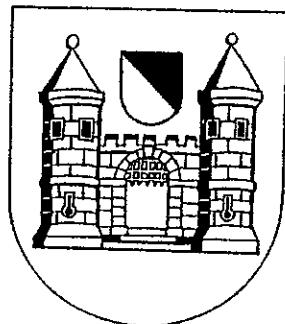
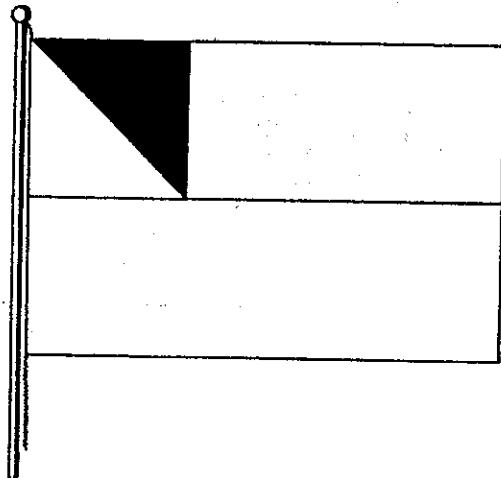

vexilotogie

92

ZPRAVODAJ VEXILOLOGICKÉHO KLUBU V PRAZE 3

the first time in the history of the world, the people of the United States have been called upon to decide whether they will submit to the law of force, or the law of the Constitution.

They have made their choice.

The people of the

United States

have said,

"We will not submit."

They have said,

"We will not submit."

They have said,

"We will not submit."

They have said,

"We will not submit."

Z OBSAHU TOHOTO ČÍSLA:

MĚSTSKÁ VLAJKA ŘÍČAN	1782
Z HISTORIE DAGESTÁNSKÝCH VLAJEK	1789
NOVÉ VLAJKY	1794
Ingušsko	1794
Chathamské ostrovy	1795
NOVÉ ZNAKY	1796
Tádžikistán	1796
Irák	1796
Madagaskar	1797
Udmurtsko	1797
VEXILOLOGICKÝ SOFTWARE	1800
RŮZNÉ	1801
Flag Data Bank	1801
Severoameričané po dvacáté osmé	1801
Oprava	1801

SUMMARY

P. Fojtík brings a detailed report from meetings of the town council of Říčany (near Prague) in 1992 and 1993 where 36 proposals for the flag of Říčany were discussed. The final design which was granted to the town by Chairman of the Czech Parliament on 13 May 1994 (shown on the cover of this issue) was made by P. Fojtík and Z. Vávra. M.V. Revnivtsev deals with flags of Daghestan which flew in this territory after 1917. His article based on the data from files in the State Central Archives in Makhachkala reports also on the green over blue over red national flag of Daghestan officially adopted on 26 February 1994. The regular sections *New flags* and *New arms* are devoted to flags of Ingushetia, Chatham islands, Tajikistan, Iraq, Madagaskar, and Udmurtia (Figs. 1-6 on page 1798-1800 show arms and flag proposals made by J. N. Lobanov, V. Kovalchuk, and J. F. Shumilov). The issue is concluded with the information on software *PC Globe* showing national flags and on a new vexillologic periodical entitled *Flag Data Bank*. This issue of *VEXILOLOGIE* was published thanks to the generous subvention of the company *Tonner International*.

Vytištění tohoto čísla sponzorovala firma

tonner
international

vexilotologie

92

ZPRAVODAJ VEXILOLOGICKÉHO KLUBU V PRAZE 3

Mgr. Pavel Fojtík

Městská vlajka Říčan

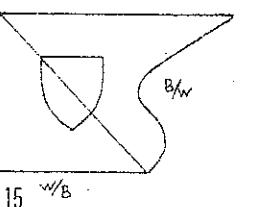
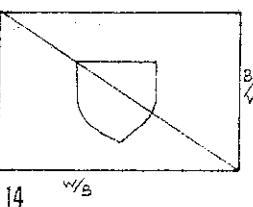
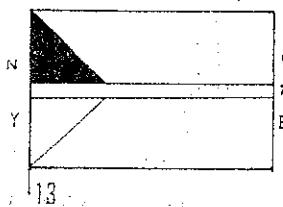
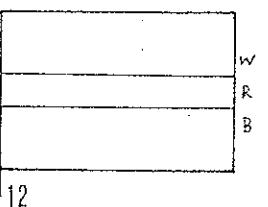
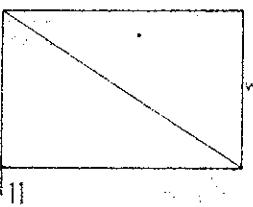
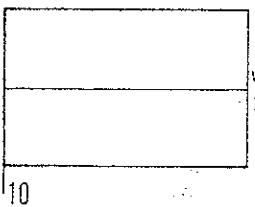
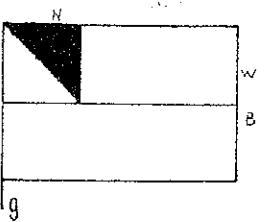
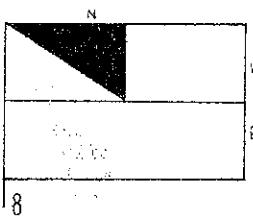
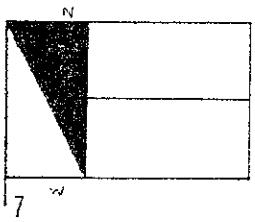
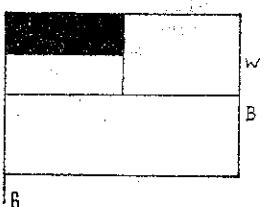
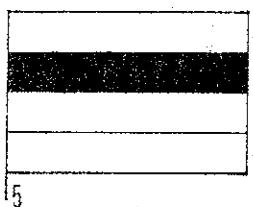
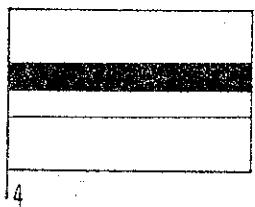
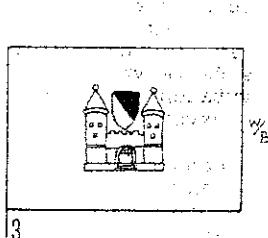
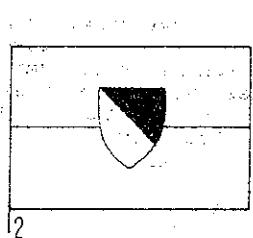
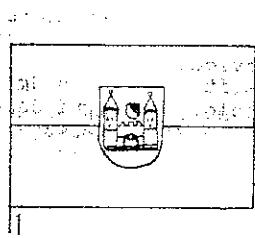
Za nejzávažnější bod zasedání městského zastupitelstva 10. června 1993 označil říčanský starosta J.Jech jednání o městských symbolech. "Symboly města se budou chlubit naši potomci", řekl. Závěrečnému jednání o znaku a praporu města Říčan (u Prahy) ovšem předcházel dlouhý proces posuzování různých variant, kterého se zúčastnil také člen výboru našeho Vexilotologického klubu.

Myšlenka, aby Říčany přijaly městskou vlajku, se zrodila v roce 1992 pod vlivem zákona č.367/1990 Sb.o obcích. Na samém počátku byla snaha kodifikovat do závazné a heraldicky správné podoby říčanský znak. Ten byl sice městu udělen už v roce 1575 císařem Maximiliánem II., v textu znakového privilegia byla však opomenuta barva štítu. Městský znak potvrdila v roce 1748 také císařovna Marie Terezie, ale i v jejím diplomu je v popisu barva štítu vynechána. V obou dokumentech je sice uvedeno i barevné vyobrazení znaku, v prvním z nich je však pole znaku zlaté (hlavní figura - městská brána s věžemi - je stříbrná), ve druhém je použita růžová barva. Obě podoby znaku tedy nejsou heraldicky správné. V případě druhého materiálu nemůže jít o záměnu s červenou barvou, protože červené jsou podle textu privilegia střechy věží. Přesto se v 19. století nakonec v praxi ustálilo pole červené. Heraldik ing. Jan Oulík přišel v roce 1992 s iniciativou, aby město svůj znak upravilo a dalo si změnu v duchu nového zákona o obcích potvrdit. Tím by byl odstraněn několik staletí přetrvávající nedostatek. Při stejně příležitosti bylo navrženo, aby Říčany zároveň přijaly také svoji vlastní vlajku. Základem nového symbolu se měly pochopitelně stát městské barvy, které však bylo třeba určit zároveň s novelou znaku. Ing. J. Oulík ve své důvodové zprávě doporučil, aby pole říčanského znaku bylo modré, jakožto nejpravděpodobnější vzhledem k barvám figur znaku i ke skutečnosti, že modrá je nejčastější barvou štítů českých a moravských měst. Před podáním návrhu nového znaku městským orgánům se obrátil na člena výboru Vexilotologického klubu mgr. Pavla Fojtíka se žádostí o pomoc při vytvoření vlajky. Jediným podkladem pro řešení byl návrh nového znaku s poznámkou, že se musí počítat také s možností kodifikace červeného

pole štitu.

Jak tedy měl vypadat nový znak, z něhož se mělo při tvorbě vlajky vycházet? V modrém poli je stříbrná brána se dvěma věžemi s červenými krovými střechami a zlatými makovicemi. V bráně je vytažena zlatá mříž. Mezi věžemi je umístěn štít znaku rodu Smiřických, jehož pole je kosmo děleno na dvě poloviny, horní černou a dolní stříbrnou. Pro první jednání říčanských městských orgánů připravil mgr. P. Fojtík osm náčrtů možné podoby městské vlajky, ovšem s vědomím, že některé návrhy nejsou v podstatě vhodné z pohledu parlamentní heraldické komise, protože obsahovaly znak. Návrhy ovšem dokumentovaly různé možnosti přístupu k této problematice, tak jak se v minulosti v české městské vexilogii vyskytovaly. Základem všech návrhů byly pochopitelně zvolené městské barvy. Odvodíme-li barvy z městského znaku, jako první nám zcela samozřejmě vychází bílá a modrá, dané stříbrnou znakovou figurou v modrém poli. Samotné využití těchto dvou městských barev není příliš šťastné, protože jde fakticky o nejrozšířenější české městské barvy. Proto bylo vhodné určit ještě třetí barvu. Podle znaku připadaly v úvahu červená (barva střech věží) nebo žlutá, resp. zlatá (odvozená od makovic či mříže). Tyto prvky znaku však lze přirovnat ke zbroji erbovních zvířat a nezdály se tedy úplně ideální pro odvození třetí barvy. Jako nejvhodnější se ukázala černá berva převzatá ze znaku rodu Smiřických. Černá barva u nás ovšem nepatří mezi příliš oblíbené barvy, proto (i s přihlédnutím k jejímu množství ve znaku) bylo nutné s ní pracovat poněkud opatrnejí. Podle připravených náčrtů vypracoval říčanský občan a člen městské rady akademický malíř Karel Pokorný kresby, které byly dány radě k posouzení (obr.1-9). V naprosté většině se základem návrhů stal list rozdělený na dva vodorovné pruhy - bílý nad modrým, doplněný různými dalšími prvky. Svým způsobem klasickou podobu dosavadních českých městských vlajek představoval návrh č.1 s městským znakem uprostřed. Jistou alternativou bylo nahrazení městského znaku kosmo děleným štitem znaku Smiřických (obr.2). S městským znakem pracoval i návrh na obr.č.3, který umisťoval znakovou figuru, tedy městskou bránu, i se štítkem Smiřických do středu jednobarevného modrého vlajkového listu. Další návrhy byly vexilologicky čistější, vycházely jen z městských barev a zároveň se pokoušely vyjádřit i jejich kvantitativní poměr ve znaku. Návrh č.4 představoval čtyři vodorovné pruhy - bílý, černý, bílý a modrý - ve vzájemném poměru 2:1:1:2. V úvahu ovšem připadaly i pruhy stejně široké (obr.5). Návrh č.6 obsahoval černou a bílou barvu ve dvou vodorovných pruzích kantonu. Zbývající trojice návrhů se pokoušela vexilologickou zkratkou přenést ideu znaku na vlajku. Městská brána v modrém poli byla stylizována v obvyklých vodorovných pruzích, tedy bílém nad modrým, a štítok Smiřických byl převeden do stejně usporádaného samostatného pole vlajky. U návrhu č.6 mělo pole podobu svislého pruhu u žerdi (o šířce jedné třetiny délky listu) a u zbývajících dvou případů šlo o kanton zasahující do třetiny listu jako karé (obr.9) nebo poloviny listu (obr.8). Všechny návrhy zároveň bez problému umožňovaly nahradit modrou barvu červenou, pokud by byla zvolena červená barva štítu znaku.

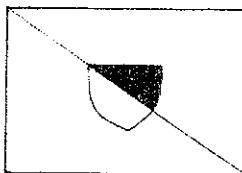
Dne 12. října 1992 se v budově městského úřadu v Říčanech uskutečnilo jednání městské rady, které mělo jednotlivé návrhy posoudit. K jednání byli přizváni také ing. J. Oulík a mgr. P.

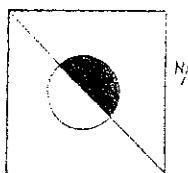
Fojtik. Zatímco v otázce znaku bylo víceméně jasno, bylo nutné k jednotlivým návrhům městské vlajky podat patřičný výklad. Návrhy s městským znakem či znakem Smiřických mgr. P. Fojtik nedoporučoval pro snadnou zaměnitelnost s jinými městskými vlajkami, například chomutovskou a zejména jičínskou. Návrhy však vznikly zejména proto, aby posloužily právě k tomuto výkladu. Jako nejvhodnější doporučil mgr. P. Fojtik varianty č. 7 - 9. Jako vhodná byla shledána také čtyřpruhová vlajka se stejně širokými pruhy (č.4). Z této návrhů pak mělo městské zastupitelstvo vybrat ten, který se bude líbit nejvíce. Dodatečně mgr. P. Fojtik ještě připravil *Důvodovou zprávu k návrhům praporu (vlajky) města Říčany u Prahy*, ve které opět podporil návrhy č. 7, 8 a 9.

Mezitím městská rada vystavila návrhy, které výtvarně zpracoval K. Pokorný, k posouzení občany města. Návrhy nezůstaly bez odezvy. Akademická sochařka Jitka Trčková předložila městským orgánům dalších 15 návrhů, které vznikaly spontánně a bez znalosti vexilogických pravidel nebo jiných městských a státních vlajek (obr. č. 10 - 24). Kromě J. Trčkové zareagovalo ještě říčanské reklamní studio Ateliér 13 (výtvarník Zdeněk Vávra), které předložilo 12 nových návrhů (obr. č. 25 - 36). Dne 22. ledna 1993 se vedoucí odboru vnitřní správy říčanského městského úřadu Ivana Kloučková obrátila na mgr. P. Fojtíka se žádostí o posouzení těchto nových návrhů. P. Fojtik vypracoval a v březnu předložil obsáhlý materiál, ve kterém nejen zhodnotil nové návrhy, ale pro jednání městského zastupitelstva připravil také základní informace o českých městských vlajkách a o požadavcích na jejich tvorbu jakož i některé základní údaje o vexilogii vůbec. Některé návrhy J. Trčkové nebyly doporučeny pro četnost nebo zaměnitelnost s jinými již existujícími vlajkami, i když byly vytvořeny správnými postupy. Některé z návrhů J. Trčkové ovšem obsahovaly neodůvodněné modrobílé štíty, které neodpovídaly říčanské historii, případně zaváděly jiné vexilogické či heraldické notovvary. K dalšímu jednání mgr. P. Fojtik nedoporučil žádný z návrhů této autorky. Podstatně zajímavější byly výtvarné návrhy Z. Vávry, které byly výrazně ovlivněny kosmým dělením znaku Smiřických. Návrh na obr. č. 25 se zcela shodoval s návrhem P. Fojtíka (č. 9). Oba autoři tak dospěli ke stejnemu výtvarnému řešení. Nově předložené návrhy stručně obecně komentoval 10.12.1992 Jan Vít, ředitel říčanského městského muzea, dopustil se však ve svém hodnocení některých nepřesnosti. Posudek k dalšímu jednání doporučil z Vávrových návrhů vlajky, které jsou na obr. č. 25 a 36. Pro úplnost je vhodné ještě uvést, že Z. Vávra dodatečně vypracoval některé další návrhy, ty už ovšem k dalšímu jednání nebyly připuštěny, a proto se jimi v tomto příspěvku také nezabýváme. Kromě *Posudku k návrhům městské vlajky Říčan* předložil mgr. P. Fojtik také tři látkové stolní vlaječky o rozmerech 20 x 30 cm, které byly praktickou ukázkou návrhů č. 7, 9 a 36. Při výrobě těchto vlaječek bylo ve dvou případech zkušebně použito světle modré barvy. Ukázalo se, že světle modrá barva v kombinaci s černou a bílou působí jednoznačně estetičtěji a optimističtěji než "klasická" modrá praporovina. Proto také mgr. P. Fojtik v závěru posudku doporučil, aby vlajka, která bude schválena, at už jakéhokoliv základního vzoru, obsahovala světle modrou barvu.

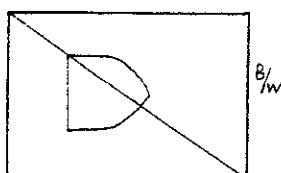
Městská rada projednala předložené návrhy a další podkladové materiály na svém zasedání 19. dubna 1993 a k dalšímu jedná-

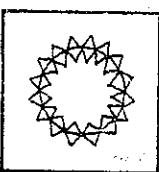
16 w/B

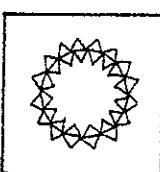
17 w/B

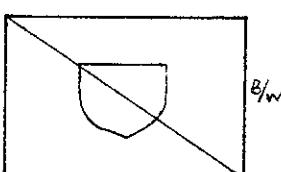
18 w/B

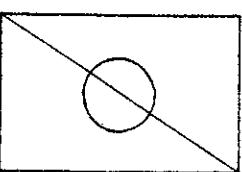
19 B/w/B/w

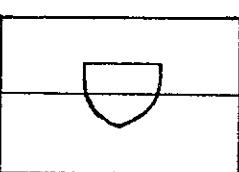
20 G/B/G/B

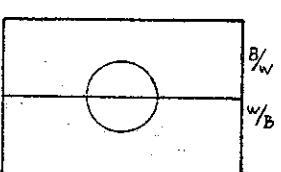
21 w/B

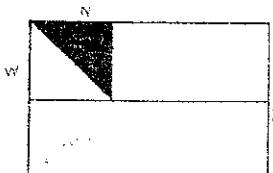
22 w/B

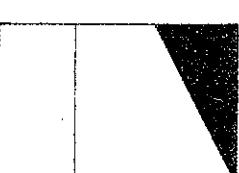
23

24

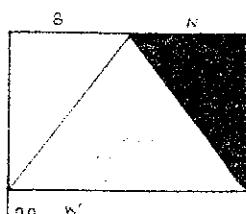
25

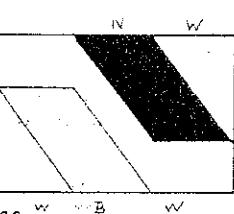
26 S W

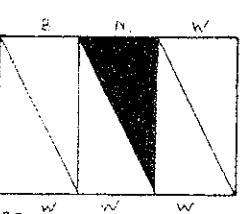
27 B W

28 w'

29 w N B w'

30 B N w'

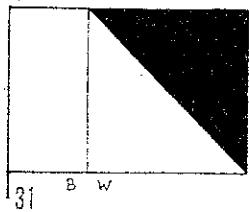
ní, které už mělo proběhnout na úrovni městského zastupitelstva, vybrala tři návrhy z kolekce akademického malíře Karla Pokorného (tj. původní návrhy P. Fojtíka, zde pod č. 7, 8 a 9) a dva návrhy Atelieru 13 (Z. Vávry, zde pod č. 25 a 36), přičemž návrh č. 25 je totožný s návrhem č. 9). Oba shodné návrhy (č. 9 a 25 - tedy fakticky návrh jediný) zároveň městská rada doporučila ke schválení a předložení heraldické komisi Parlamentu České republiky.

Zasedání městského zastupitelstva se uskutečnilo 10. června 1993 v budově Městského kulturního střediska. Přítomny byly také asi tři desítky občanů města. Přizváni byli ing. J. Oulík jako heraldický poradce a mgr. P. Fojtík jako poradce pro vexilologii. V jednacím sále bylo nakonec anonymně vystaveno pět návrhů odpovídajících zde publikovaným vlajkám č. 5, 7, 8, 9(25) a 36. Výtvarné provedení definitivních návrhů pro toto jednání vypracoval Z. Vávra. Dále byly vystaveny dva návrhy městského znaku. Z heraldického hlediska šlo ovšem o shodný návrh, ale ve dvou různých výtvarných pojetích - jedno vypracoval Karel Pokorný, druhé Zdeněk Vávra. Otázka městských symbolů byla projednávána jako sedmý bod zasedání. Nejdříve oba odborníci zdůvodnili stručně předložené návrhy a pak odpovídali na dotazy členů zastupitelstva i některých občanů. Zejména v této části jednání o městské vlajce se ukázalo jako štastné doporučení světle modré barvy, protože občané vyslovovali jisté pochybnosti o vhodnosti černé barvy na vlajce, odborná vysvětlení a doporučení ovšem všechni bez výhrad akceptovali. Objevily se také návrhy na zcela přesnou kodifikaci použitých barevných odstínů mezinárodním číselným kódem. Protože se u nás takový způsob určování barev vlajek, na rozdíl od některých jiných států, zatím neužívá, nebylo toto řešení přijato. Hlasování o městských symbolech proběhlo tajně. Návrh znaku v pojetí K. Pokorného získal 6 hlasů, návrh Z. Vávry 16 hlasů. Rozhodující na tomto hlasování ovšem nebyla ani skutečnost, které výtvarné pojetí znaku bylo vybráno, ale především fakt, že zastupitelstvo rozhodlo o modré barvě pole štítu (obr. 37).

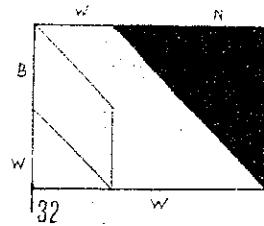
Z pěti předložených návrhů vlajek nezískaly návrhy č. 8 a 36 žádný hlas, návrh č. 7 (v síni označený číslem 3) získal jeden hlas, čtyřpruhová vlajka č. 5 (1) měla podporu tří členů zastupitelstva. Bikolóra s kosmo děleným karé, zde na obr. 9 a 25 (v sále návrh č. 2), přesvědčivě zvítězila počtem 17 hlasů. Výsledek hlasování o městské vlajce byl oznámen ve 21 hodin 25 minut. Následně byla zverejněna jména autorů vlajky. Oficiálně byli jako autori městské vlajky potvrzeni Zdeněk Vávra a mgr. Pavel Fojtík. V usnesení městského zastupitelstva z 10. 6. 1993 je schválení městské vlajky a potvrzení autorů uvedeno pod číslem 3/93-VII/21. Starosta Říčan J. Jech byl pověřen, aby schválené návrhy městských symbolů předložil heraldické komisi Parlamentu České republiky k definitivnímu schválení.

Vlajku, kterou říčanské městské zastupitelstvo pro své město schválilo, tedy tvoří dva stejně široké vodorovné pruhy - bílý nad světle modrým. V horním rohu je kosmo dělené karé, obsahující dvě trojúhelníková pole - černé nad bílým. Strana karé je rovna jedné polovině šířky (tj. jedné třetině délky) vlajky (obr. 38).

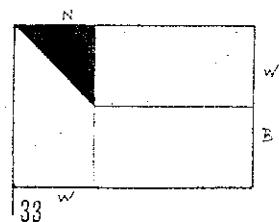
Heraldická komise českého parlamentu se pro velké množství projednávaných symbolů dalších měst a obcí dostala k projednání návrhů říčanské vlajky a znaku až na svém výjezdním zasedání

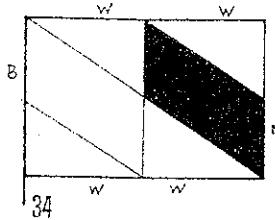
31

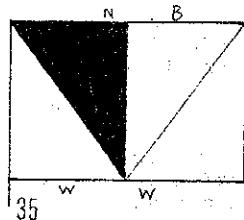
32

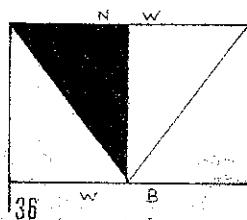
33

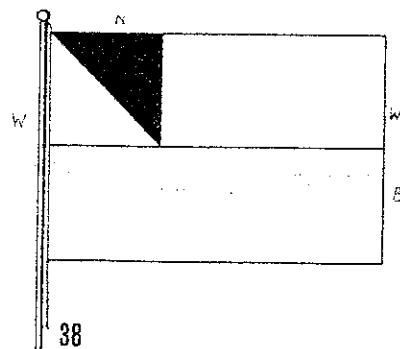
34

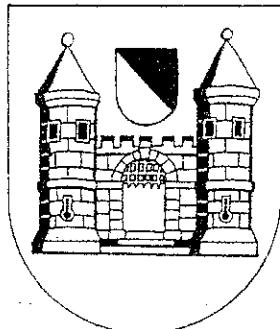
35

36

38

37

v Harrachově ve dnech 4. a 5. listopadu 1993. V souladu se zvyklostmi parlamentu však trvalo ještě řadu týdnů, než byly říčanské městské symboly úředně potvrzeny. Po formálním projednání návrhů ve výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu vydal předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dr. Milan Uhde rozhodnutí č. 15 ze dne 5. května 1994, kterým vyhlásil udělení městského praporu (vlajky) a znaku městu Říčany a dalším 16 městům a obcím. Popis obou symbolů je obsažen v listině, kterou M. Uhde předal říčanskému starostovi na slavnostním setkání starostů 13. května 1994. Tím okamžikem bylo mnohaměsíční projednávání říčanských městských symbolů definitivně završeno.

Literatura:

- Oulík, J.: Znak města Říčan. Důvodová zpráva ke změně říčanského znaku. Praha, říjen 1992.
Fojtík, P.: Důvodová zpráva k návrhům praporu (vlajek) města Říčany u Prahy. Praha, leden 1993.
Fojtík, P.: Posudek k návrhům městské vlajky Říčan. Praha, březen 1993.
Vít, J.: Komentář k návrhům městského znaku a praporu města Říčan. Říčany, prosinec 1992.
Zápis ze zasedání městské rady Říčan ze dne 19. 4. 1993 a městského zastupitelstva Říčan ze dne 10. 6. 1993.

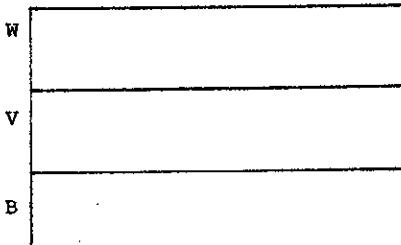
Michail Vladimirovič Revnivcev, Perm

Z historie dagestánských vlajek

Do r. 1917 spadalo území současné Dagestánské republiky do Dagestánské oblasti Zakavkazské generální gubernie (jižní, tzv. horský Dagestán) a do Terské oblasti Ruské říše. Tyto oblasti a gubernie měly pouze znaky a nikoliv vlajky.

Po únorové revoluci v r. 1917 byl v hlavním městě Dagestánské oblasti Temir-Chan-Šura (od r. 1922 se užívá název Bujnáksk) sestaven Dagestánský oblastní prozatímní výkonný výbor jako místní orgán Prozatímní ruské vlády v Petrohradě. Výbor užíval ruskou bílomodročervenou vlajku. V dubnu 1917 vytvořili dagestánští

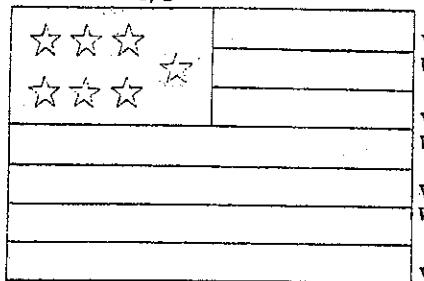
nacionalisté stranu Džam'ijat ul-Islámija v čele s plukovníkem D. Apaševem. V květnu 1917 byl na 1. horšském sjezdu ve Vladikavkazu ustaven Svaz sjednocených horalů Kavkazu, který užíval vlajku tvořenou třemi vodorovnými pruhů, bílým, zeleným a modrým (obr. 1) (1). V září 1917 se tento svaz prohlásil zplnomocněnou vládou nezávislou na Rusku, což však Dages-

obr. 1

tánský oblastní prozatímní výkonný výbor neuznal. Součástí Svazu sjednocených horalů Kavkazu se krátce nato stal Dagestánský oblastní národní výbor (Millí-komitet), který se vyčlenil v září 1917 ze strany Džam'ijat ul-Islámija.

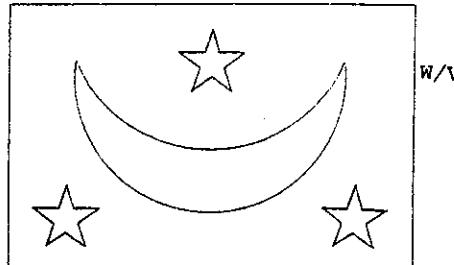
Po říjnové revoluci v r. 1917 vyhlásil ve Vladikavkazu Svaz sjednocených horalů Kavkazu nezávislou Horskou republiku, jejíž vlajka obsahovala svazové barvy. Měla sedm střídavě zelených a bílých pruhů a modrý kanton u žerdi se sedmi žlutými pěticípými hvězdami (obr. 2). Ty symbolizovaly 7 členů svazu: Kabardsko, Karačajevsko, Dages-tán, Osetii, Cečensko, Ingusko a Čerkesko (2).

Dne 1. prosince 1917 byla vyhlášena sovětská vláda pod rudými prapory v Petrovsku-Portu (od r. 1922 nazývaném Mahač-Kala a od r. 1937 Mahačkala) a ve stejný den byla ve Vladikavkazu sestavena tersko-dagestánská vláda složená z členů terského a dagestánského prozatímního oblastního výkonného výboru pod bílomodročervenými prapory. Na konci r. 1917 se tersko-dagestánská vláda a horská vláda staly členy Jihovýchodního svazu kozáckých vojsk, kavkazských horalů a svobodných stepních národů, který rovněž užíval bílomodročervené prapory.

Když byla v březnu 1918 vytvořena Terská sovětská republika, která užívala rudé prapory, členové ústředního výboru Svazu sjednocených kavkazských horalů uprchli z Vladikavkazu do gruzinského Tiflisu, kde 11.5.1918 vyhlásili pod již zmiňovanými pruhovanými prapory s hvězdami Republiku horalů severního Kavkazu a přijali demokratickou ústavu. Vláda této republiky vyhlásila nezávislost na Rusku, uzavřela smlouvu o míru a přátelství s okupačními tureckými a německými vojsky, avšak nekontrolovala žádné území. V polovině července 1918 naproti tomu sovětská vláda petrovsko-portského vojensko-revolučního výboru měla pod kontrolou území Temir-Chan-šurského, Kajtago-tabasarského, Kazi-kumuchského, Darginského a části Kjurinského okruhu Dages-tánské oblasti. Území Avarského, Andijského, Gunibského a Samur-ského okruhu spadalo pod vládu imamátu, které předsedal mufti N.Gocinskij a která vyhlásila koncem května 1918 ve vesnici Gunib Lidový sjezd horalů Dagestanu. Vlajkou imamátu byl zelený list s bílým půlměsícem a třemi bílými hvězdami (obr. 3). V září 1919 užíval tuto vlajku šejch Uzun-Hadži, vládce Severokavkazského emirátu.

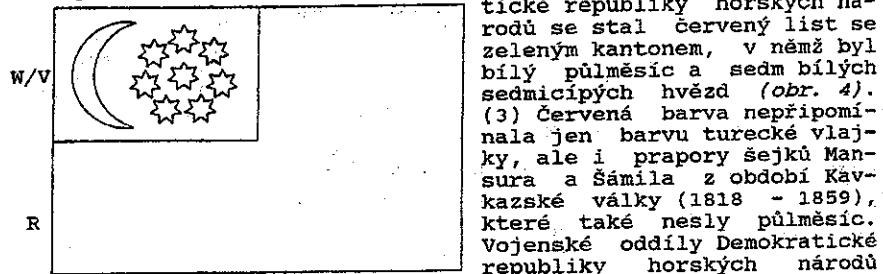
Dne 15. srpna 1918 vojska Diktatury ústředního výboru Kaspické vojenské flotily

obr. 3

ly plukovníka L. F. Bičerachova užívající ondřejské a bílomodro-cervené prapory obsadila město Derbent a krátce nato i Petrovsk-Port a Temir-Chan-šuru. Orgány sovětské vlády se evakuovaly do Astrachaně. Dne 25. září 1918 podepsal v Petrovsk-Portu vojenský ministr Republiky horalů Severního Kavkazu plukovník kněz N.Tarkovskij s L.F.Bičerachovem smlouvu o společném boji proti sovětské vládě. Začátkem října 1918 vstoupila turecká vojska do Dagestánu a 6.10.1918 obsadila Derbent. Dne 23.10.1918 padl do jejich rukou Temir-Chan-Šura, kam přijela z Tiflisu horská vláda Republiky horalů severního Kavkazu. Vojska L.F. Bičerachova se evakuovala do Baku, které bylo obsazeno britskými vojsky s Union Jackem 17.11.1918. Ve stejný den podepsala horská vláda smlouvu s tureckým velitelem F.Júsuf Izzet-pašou o pobytu tureckých vojsk v Dagestánu. Dne 18.5.1919 vojska Dobrovолнé armády ozbrojených sil Ruského jihu generála Antona Ivanoviče Děnikina osvobodila Chasavjurt, 20.5.1919 Petrovsk-Port a 22.5.1919 Derbent. Velení armády poté prohlásilo, že neuzná Republiku horalů severního Kavkazu, horskou vládu ani samostatnou dagestánskou vládu imáma Gocinského. Dne 24.5.1919 oznámil svazový sovět [parlament - pozn. M.R.] Republiky horalů severního Kavkazu, že se rozpouští a evakuuje do Tiflisu. Dočasná vláda Dagestánské oblasti vedená M. Chalilovem a jmenovaná generálem A.I.Děnikinem používala bílomodročervenou vlajku "jednotného a nedělitelného" Ruska.

Na 2.9.1919 byla svolána do Tiflisu Konference zástupců kavkazských horalů, na níž členové bývalé horské vlády vytvořili Horský Medžlis, který se orientoval na Turecko. Vlajkou Demokratické republiky horských národů se stal červený lišť se zeleným kantonem, v němž byl bílý půlměsíc a sedm bílých sedmiciých hvězd (obr. 4).

obr. 4

řili 19.9.1919 ve vesnici Levaši poblíž gruzínské hranice Radu obrany severního Kavkazu, jejíž členy se stali i dagestánští bolševikové. Tak, jak Dělnickorolnická rudá armáda Ruska postupovala na jih, vliv bolševiků v Radě obrany sílil do té míry, že v únoru 1920 byla Rada obrany přeměněna v Revoluční radu obrany severního Kavkazu a Dagestánu a že začala užívat rudé prapory. Dne 25. března 1920 vojska Armády svobody Dagestánu, sestavená Revoluční radou, obsadila město Temir-Chan-šuru a Derbent. Dne 11.4.1920 byl vytvořen Dagestánský revoluční výbor (Dagrevkom) jako místní orgán diktatury bolševiků pod vlajkou RSFSR z r.1918.

Dne 13.11.1920 vyhlásil J.V.Stalin na mimořádném sjezdu dagestánských národů sovětskou autonomii Dagestánu. Legislativně nabyla platnost vytvoření Autonomní dagestánské socialistické

sovětské republiky dekretem Celoruského ústředního výkonného výboru sovětu RSFSR z 20.1.1921.

Dne 5.12.1921 ve městě Temir-Chan-šura přijal 1. celodages-tánský ustavující sjezd sovětu ústavu ADSSR.

V článku 99 bylo uvedeno:
"99) Obchodní námořní a válečná vlajka Dagestánské socialistické sovětské republiky se skládá z listu rudé (červené) barvy, v jehož levém rohu u žerdi nahoře jsou zlatá písmena DSSR nebo nápis Dagestánská socialistická sovětská republika." (obr. 5) (4).

D.C.C.P.

Y/R

obr. 5

Dne 5. dubna 1926 6. celodagestánský sjezd sovětu Autonomní dagesťanské SSR přijal novou ústavu ADSSR, v níž však popis vlajky nebyl uveden, pouze se v hlavě VIII, bodě 90 konstatovalo, že Dagesťanská socialistická sovětská republika má státní znak a vlajku (5). Tato vlajka se zřejmě užívala do r. 1937 až 1938. Ústava Dagesťanské ASSR přijatá 12.6.1937 (na základě ústavy RSFSR z 21.1.1937 a ústavy SSSR z 5.12.1936) ve svém 112. článku určovala, že "státní vlajkou Dagesťanské autonomní sovětské socialistické republiky je státní vlajka RSFSR, tvořená rudým listem, v jehož levém rohu u žerdi nahoře jsou umístěna zlatá písmena RSFSR v ruštině, avarštině, kumyčtině, darginštině, lezginštině, turečtině, nogajštině, lačtině, tátštině a tabasárárštině a doplněná pod nápisem RSFSR písmeny tvůrcími nápis Dagesťanská ASSR v ruštině, avarštině, kumyčtině, darginštině, lezginštině, turečtině, nogajštině, lačtině, tátštině a tabasárárštině. (6) Iberokavkazské, turecké a iránské jazyky dagesťanských národů se sice do února 1938 zaznamenávaly latinkou, avšak se vši pravděpodobností nebyla vyrobena žádná vlajka s nápisy uvedenými v ústavě od 12.6.1937 do února 1938. Teprve po zavedení abzuky pro tyto jazyky v únoru 1938 jsou známý vlajky se dvěma zkratkami - RSFSR a DASSR, které byly stejné pro všechny jazyky (obr. 6). Zkratka DASSR se zachovala i na vlajce Dagesťanské ASSR přijaté v r. 1954 (7), užívané 40 let.

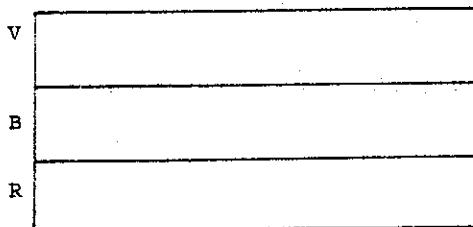
P.C.Φ.C.P.

Д.А.С.С.Р.

Y/R

obr. 6

Vlajka se nezměnila ani poté, co byla přijata Deklarace o státní suverenitě (13.5.1991) a co se tato republika přejmenovala na Dagesťanskou SSR - Republiku Dagesťan (13.5.1991) a na Republiku Dagesťan (30.7.1992). Až 26.2.1994 bylo přijato usnesení Nejvyšší rady Republiky Dagesťan "O státní vlajce Republiky Dagesťan". V nařízení o státní vlajce, přijatém rovněž 26.2.1994, se uvádí, že státní vlajka je tvořena třemi vodorovnými pruhy, zeleným, modrým a červeným s poměrem stran 1:2 (obr. 7). Autorem vlajky je Abdulkahháb Muratčajev (8). Oficiální sym-

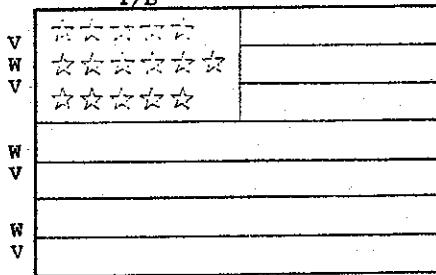
obr. 7
vená vlajka s bílým klínem u žerdi a žlutomodrožlutomodré vodorovné pruhy v přibližném poměru 3:2:1:2 (na další vlajce), které otiskly zahraniční vexilologické časopisy (9) na základě hlášení O.I.Tarnovského, se nikdy v Dagestánu neužívaly.

V současné době existují v republice Dagestán dvě silná separatistická hnutí: turecké kumykské lidové hnutí Tenglik, jež má za cíl vytvoření Kumykské republiky v rámci Ruska, a iberokavkazské lezginské lidové hnutí Sadval usilující o vytvoření nezávislé republiky Lezgistan z jižního Dagestánu a severní části Ázerbájdžánské republiky. Bohužel mi není známo, jaké vlajky užívají obě hnutí stejně jako Svaz nogajského národu Birlik a Národní rada lackého lidového hnutí Kazi-Kumuch.

(Přeložil ing. A. Brožek)

Poznámky:

- (1) Trembicky W.: Flags of non-russian peoples under soviet rule, The Flag Bulletin, 8, 1969, č. 3, s. 113.
- (2) Tuto vlajku, avšak mírně upravenou, nyní užívá Konfederace kavkazských národů (do r. 1993 nazývaná Konfederace horských národů Kavkazu) vytvořená v únoru 1991. V kantonu vlajky je 16 (5+6+5) žlutých hvězd (*obr. 8*), které symbolizují Avary, Dargy, Laky, Čečeny-Akkiny, Čečeny, Ingusče, severní Osety, jižní Osety, Kabardany, Karačajevany, Čerkasy, Abázy, Adygejce, Abcházy, Lugi a Šapsughy. Vlajka Svazu sjednocených horalů Kavkazu se stala rovněž vzorem pro vlajku Abchazské republiky přijaté 22.7.1992.

- obr. 8*
- Bulletinu uvádí na s. 111, že vlajku zavedla horská vláda 12.6.1919, avšak v sovětské historiografii jsem nenašel žádný údaj o činnosti horské vlády mezi 24. květnem a 2. září 1919.
 - (4) Státní ústřední archiv Republiky Dagestán, fond R-37, op. 19, d. 3, l. 170.
 - (5) Státní ústřední archiv Republiky Dagestán, SIF, ústava DASSR z r. 1926, l. 15. (Podle the Flag Bulletin, 12, 1972, č. 1 však 6. celodagestánský sjezd sovětů schválil o rok později, 5.4.1927, ústavu, v níž byla vlajka popsána v hlavě 4, čl. 95.

bolika barev na dagestánské vlajce není legislativou stanovena, dá se však předpokládat, že zelená symbolizuje iberokavkazské národy a islám, modrá turecké národy a mirové nebe, červená indoevropské národy a krev prolitou v boji za svobodu.

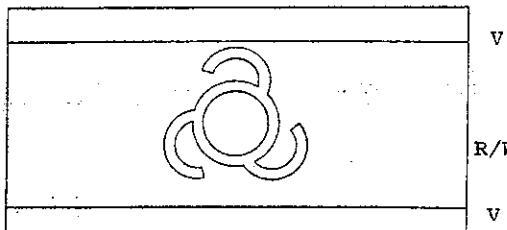
Informace o dagestánských vlajkách (zelenočerných)

- jako červený list se zkříženým žlutým srpem a žlutým kladivem v horním rohu - pozn. překladatele.)
- (6) Konstitučia DA SSR, Mahačkala 1937, s. 29-30.
- (7) Vexilogie č. 9-10, s. 69-70, vyobrazení na s. 79.
- (8) Dopis č. 05-01 z 10.3.1994 vedoucího aparátu Nejvyšší rady Republiky Dagestán A. Omarova autoru článku.
- (9) Flagmaster č. 72 a 74, Emblèmes et Pavillons č. 41, Gaceta de Banderas č. 3 a 10.

NOVÉ VLAJKY

INGUŠSKO

Když v r. 1991 vyhlásila Čečenská republika nezávislost, Ingusové, kteří tvořili v té době kolem 12 % obyvatelstva Čečensko-ingušské ASSR, vyjádřili lojalitu Moskvě. V referendu konaném 30.11. až 1.12.1991 se za zachování republiky v rámci RSFSR vyslovilo 92,5 procenta zúčastněných. Dne 14.12.1991 byla v Nazrani vyhlášena nezávislá Inguskská republika a Nejvyšší sovět Ruské federace pak 4.6.1992 přijal zákon o vytvoření Inguskské republiky v rámci Ruské federace, aby oslabil pozice rebelující Čečenské republiky. V zákoně však nestanovil hranice republiky ani mechanismy jeho uplatňování. Od léta 1992 pak byla Inguskská republika zastoupena v zasedacím sále Sovětu národnosti bílomorečervenou vlajkou Ruské federace, protože neměla svou vlajku (stejně jako zpočátku Chakasko, Horní Altaj a Karačajevo-čerkeská republika - ta dokonce až do posledního dne existence Nejvyššího sovětu, tedy do 4.10.1993). De facto nezávislá Čečenská republika byla do ledna 1993 zastoupena v sále vlajkou bývalé Čečensko-ingušské ASSR z r. 1958 užívané v samotné Čečenské republice ještě v r. 1991. Dne 7. března 1993 příslahal první inguskský prezident Ruslan Aušev, bývalý generál-major letectva Rudé armády a hrdina afghánské války na inguskský znak a vlajku. Jak se později ukázalo, nejdalo se o schválené státní symboly, ale pouze o jejich návrhy. Do konce r. 1993 nebyl znak oficiálně přijat. Pouze vlajka byla schválena, a to 21.3.1993 3. sjezdem inguskských národů. Jejím autorem je známý inguskský publicista a historik, vydavatel nezávislého časopisu *Lagias* a v současné době tiskový tajemník prezidenta Inguskské republiky Husejn Bagha'uddinovič Barachojev. Podle informací, které nám poskytl, se vlajka skládá ze tří vodorovných pruhů, zeleného, bílého a zeleného v poměru 1:4:1. V jejím středu na širokém bílém pruhu je červený inguskský sluneční znak ve tvaru prstence se třemi zaoblenými ra-

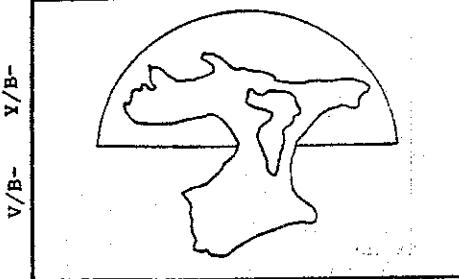

meny. Vnitřní průměr prstence odpovídá 12/45 a vnější průměr 16/45 šířky vlajky, šířka zaoblených rámů 7/180 a jejich délka 6/45 šířky vlajky. Poměr šířky k délce vlajky je 1:2. Bílá barva symbolizuje čistotu názorů a lidských úmyslů. V bílých oblecích navštěvují Inguši svatá místa, do bílého oblékají nevěsty a doprovázejí lidi na poslední cestě. V ingušském folklóru existuje podobenství, že pohanští kněží nosili bílý prapor jako symbol čistoty. Mohli jej však nosit jen čestní a čistí lidé. Pokud na něj hleděli hrášníci, oslepli, a proto se báli přijít do styku s ním. Zelená značí život a blahobyt na zemi. Symbolizuje nejen matku země, starou ingušskou bohyni plodnosti Tušoli, ale i islám vyznávaný ingušským lidem. Červená je barvou boje lidu za obživu, míru i souladu a proti bezpráví, který neustále vede ingušský lid. Na vlajce je takto zbarven sluneční znak, s nímž se i dnes setkáváme na obloucích starých chrámů a věží. Sluneční znak v ingušské filozofii a náboženství nepřipomíná jen slunce, ale i jednotu vědomí ducha v trojrozměrném světě (v minulosti, přítomnosti a budoucnosti). Ingušové věří, že duše člověka je věčná, že přicházejí z duchovního světa minulosti do materiálního světa přítomnosti, v němž musejí chránit čistotu své duše a snažit se vrátit ke svému stvořitelů v budoucnutí. Ramena slunečního znaku jsou zahnuta proti směru hodinových ručiček a symbolizují harmonii a tvořivost. (Fotografie v časopisu Rossija č. 13 z 24.-30. března 1993, s.6; pořad Vesti ruské televize vysílaný 8.8.1993; dopis Jusupa Achmetoviče Gerojeva z inspekční skupiny prezidentské administrativy z 29.5.1993; dopisy Musejna Bagha'uddinoviče Barachojeva ze 7.9. 1993 a 8.11.1993.)

M.V.Revnivcev

CHATHAMSKÉ OSTROVY

Australská vexilologická společnost (Flag Society of Australia) vydala v listopadu 1992 ve spolupráci s Australskou národní bankou vlajkovou tabuli, na níž je mj. vlajka Chathamských ostrovů.

Tvoří ji světle modrý list, v jehož horní polovině je polokruh žlutého slunce. Přes to je položena zelená mapová silueta ostrova Chatham s bílou plochou kráteru zaplněněho vodou jezera Tewhanga. Modrá barva symbolizuje Tichý oceán, žlutá slunce, vitalitu obyvatelstva, zelená ostrov a jeho vegetaci, bílá vody jezera (má plochu asi 200 km²). Chathamské ostrovy se skládají ze tří ostrovů

o celkové ploše 963 km², žije na nich 775 obyvatel (1986), hlavně maorského původu. Objevil je r. 1791 W.R.Broughton na lodi Chatham, po níž byl pojmenován hlavní ostrov (937 km²). Zde je i administrativní centrum Waitangi. Ostrovy anektoval r. 1842 Nový Zéland a spravuje je komisař zodpovědný novozélandskému ministerstvu Maorů a ostrovních záležitostí. RK

NOVÉ ZNAKY

TÁDŽIKISTÁN

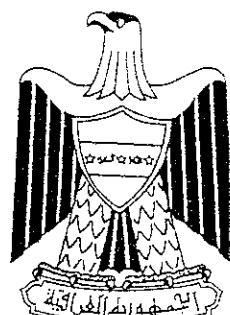
Na 18. zasedání Nejvyšší rady prosince 1993 přijat nový tádžický znak. Jeho ústřední částí je opět stylizovaná kresba zlaté koruny a sedmi zlatých pěticípých hvězd v oblouku nad korunou. V pozadí je paprscité zlaté slunce vycházející za trojici zlatých hor pokrytých sněhem. Celý výjev je ohrazen věncem ze zlatých pěničných klasů (heraldicky nalevo) a zelenou větvíkou bavlníku s listy s rozevřenými tobolkami (napravo). Věnec je převázán červenobílozelenou stuhou a ve spodní části překryt zlatou knihou v červených deskách. I když se kresba koruny ve znaku liší (trojice olejových lampiček symbolujících tři hlavní posvátné ohně zoroastrů a zdobících povrch koruny je nyní na kresbě koruny ze všech stran zavřena) od kresby na vlajce přijaté v r. 1992, v dopisu R. Altajeva, předsedy výboru pro kulturu, mezinárodní věci a mezinárodní vztahy nejvyšší rady Tádžické republiky, z 30.4.1994 se piše, že podoba vlajky se nezměnila.

M. V. Revnivcev

IRÁK

Po změně státní vlajky v r. 1991 upravil - zřejmě s určitým časovým odstupem (snad až v r. 1992) - Irák také svůj státní znak. V zásadě jde jen o přizpůsobení štítku na hrudi Saladinova orla platné státní vlajce. Mezi hvězdy byl, podobně jako na vlajce, vsunut zelený, arabsky psaný nápis Alláh je veliký. Zároveň byla stávající vertikální úprava pruhů srdečního štítku změněna na horizontální (shora červená, bílá a černá). K úpravám ostatních částí znaku nedpšlo. Po prvé byl novelizovaný znak zaregistrován v televizním zpravodajství z odhalení pomníku padlým v irácko-íránské válce 8. srpna 1992. Kdy přesně byl znak zaveden, zatím neznámo.

RK, -pf-

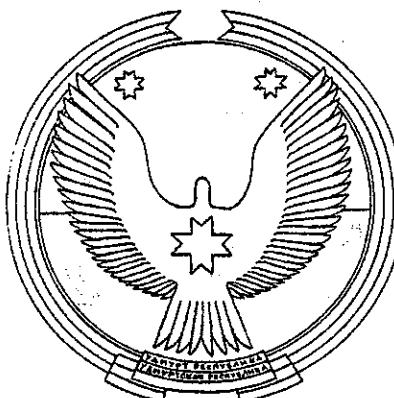
MADAGASKAR

V souvislosti se zavedením nové madagaskarské ústavy, přijaté referendum konaným 19.8.1992, byl změněn oficiální název Madagaskarské demokratické republiky z roku 1976, takže jeho dnešní podoba je Madagaskarská republika. To mělo za následek zavedení nové státní pečeti, zastupující i státní znak, k čemuž došlo v r. 1993. Tím přestala platit pečeť z r. 1976. Nová pečeť obsahuje některé prvky, které byly na pečeti z let 1959 až 1976. Je kruhová o průměru 2 cm. Nad hlavou tura hrbatého, která překrývá rýžová pole, je kruh s obrysou mapou Madagaskaru. Z něj pak vyrůstá vějířovitá koruna ravenaly (*Ravenala madagascariensis*), zde rozšířené tropické banánovité rostliny. V opise je nahoře uveden malgašský název státu *REPOBLIKAN' I MADAGASIKARA*, dole je na panelu ve tvaru výseče mezikruží heslo *TANINDRAZANA*

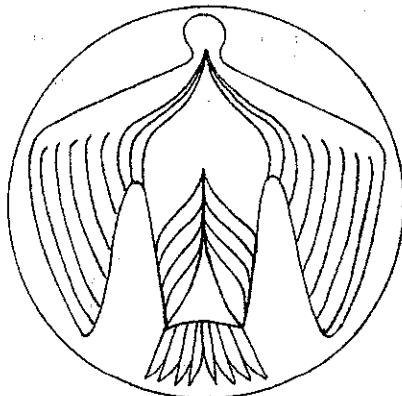
- FAHAFAHANA - FAHAMARINANA (Vlast - svoboda - spravedlnost). Z panelu vybíhají doprava i doleva snítky rýžovníku. Pokud se pečeť objevuje v barvách, je zlatá, malý disk a panel bílé, mapa, hlava tura i rýžové pole červené, ravinála i snítky rýžovníku jsou zelené, texty jsou černé. Pečeť byla zavedena nařízením č. 93-008 z 24.3.1993. (Za poskytnutí informací a podkladového materiálu děkuji pracovníkům madagaskarského velvyslanectví v Bonnu.)

R. Klimeš

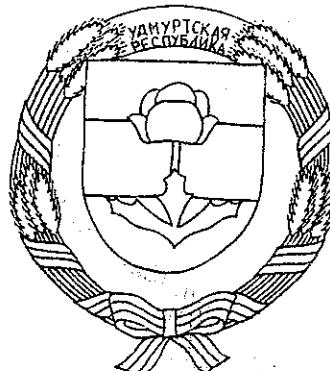

v horní části přerušena a v dolní části přeložena. Na překladce je ve dvou rádcích nápis *Udmurt republika* a *Udmurtskaja repub-*

lika." Dne 19. května 1994 přijalo prezidium Nejvyšší rady Udmurtské republiky usnesení č. 1131-XII, jímž schválilo nařízení o státním znaku Udmurtské republiky a popis státního znaku Udmurtské republiky (s vyobrazením a podrobným popisem všech prvků znaku, jejich rozměrů a poměrů), z něhož vyplývá, že nápisy jsou černé. Podle těchto legislativních předpisů je černá ve znaku symbolem země a stability, červená barvou slunce a života, bílá symbolem vesmíru a čistoty mravních základů, stylizovaná kresba bílé labuti (člověka-ptáka) symbolizuje obrození, moudrost, statečnost a dokonalost. Podle mytologie chrání sluneční znaky člověka před neštěstím. Velký sluneční znak na labutí hrudi ztělesňuje zemské sily a malé sluneční znaky kosmické ochranné sily. Bílá labut se často vyskytuje nejen v udmurtských, ruských, tatarských a jiných pohádkách, ale je i jedním z pohanských symbolů ugrofinských národů, které žily na Uralu a při řece Kamě. V 16. a 17. století zničili pravoslavní křesťanští misionáři pohanské chrámy, takže se zachovalo jen málo vyobrazení člověka-labutě (jedno z nich je vystaveno v Permském oblastním vlastivědném muzeu). Archeologové tvrdí, že tento symbol považovali pohané za sídlo duší zemřelých předků a šamani jej nosili na rituálních oděvech, sešitých ze zvířecích kožek. Autorem znaku je Jurij Nikolajevič Lobanov, výtvarník z nakladatelství Udmurtija. Žije v Iževsku a rovněž navrhl udmurtskou státní vlajku (viz Vexilologie č. 91, s. 1778-1779). Jeho řešení shledala komise Nejvyšší rady Udmurtské republiky pro přípravu státních symbolů vedená V.K.Tubyloviem, předsedou nejvyšší rady, nejhodnějšími. Komise zasedala více než 18 měsíců a již koncem r. 1992 ocenila Lobanovovův návrh znaku tvořeného červeným kruhovým štítem s bílým ptákem. Ve srovnání s konečným státním znakem měl pták křídla svěšená (obr. 1). Druhé místo tehdy příkla hlavnímu návrháři Iževského strojního závodu Valeriji Kovalčukovi a lidovému poslanci Jevgeniji Fedoroviči Šumilovi. Ten byl zároveň členem zmíněné komise a zasloužil se také o to, že se informace o bíločernočervených udmurtských národních barvách a o osmihelníkovém slunečním znaku dostaly do povědomí odborné i laické ve-

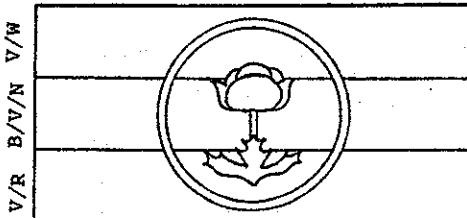
obr. 1.

obr. 2.

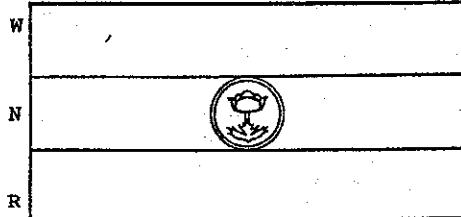
řejnosti (do r. 1989 se v Udmurtsku nevědělo nic o národních barvách). Oba autori doporučovali, aby hlavními prvky udmurtského znaku i vlajky byla bíločernocervená trikolóra a stylistická kresba lidové rostliny italmas (*Trollius europeus*, L.). Ve znaku měla zlatý kvítek a zelené listy a byla položena přes tři vodorovné pruhy, bílý, černý a červený do tzv. finského štítu, který měl připomínat historické kořeny Udmurtů - východních Finů. Štit obklopoval věnec zlatých pšeničných klasů, převázaný bílomodročervenou stuhou v barvách vlajky Ruské federace (obr. 2). Věncem z klasů a stuhy chtěli autori zdůraznit kontinuitu s předchozím znakem Udmurtské ASSR stejně jako v případě marielského státního znaku (viz *Vexilogie* č. 88, s. 1729). Podobně řešili i udmurtskou vlajku, která měla tři vodorovné pruhy, bílý, černý a červený, a přes ně položený zelený prstenec vyplněný květem italmasu na bílomodročervené trikolóře (obr. 3). Ve druhém kole soutěže předložil Kovalčuk se Šumilovem další tři návrhy udmurtské vlajky. První návrh tvořily tři vodorovné pruhy, přičemž na středním byl opět zelený prstenec symbolizující udmurtská pole (volný překlad etnonyma ud-murt nebo ud-mort značí člověk z pole). Zelený prstenec tak připominal harmonické sepeří udmurtského lidu s uctívánou přírodou. Navíc rozděloval střední pruh, který nalevo byl černý a napravo modrý. Protože horní pruh byl bílý a dolní červený, podarilo se tak autorům ve vlajce použít jak udmurtské, tak i ruské barvy. Uvnitř zeleného prstence byl zlatý disk s černou konturou zlatého kvítku italmasu (obr. 4). Druhý návrh opět kombinoval udmurtské i ruské barvy, ale místo zeleného prstence s kvítkem byly ve středním pruhu dvě soustředná kruhová pole, větší žluté a menší červené (obr. 5). Ty připomínaly lidový vzor zvaný *pityry*. Vyšíval se na nejcennější části udmurtských šatů, např. na svatební šaty, a představoval slunce. I poslední návrh obsahoval udmurtskou a ruskou trikolóru, oddělenou od sebe tentokrát žlutou krokvičí. Její barva měla připomínat rovněž

Y blossom, V leaves

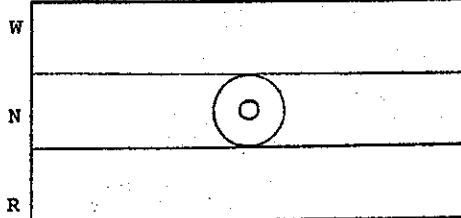
obr. 3

Y/N/Y/V

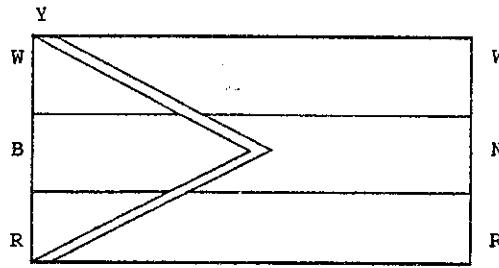
obr. 4

R/Y

obr. 5

barvu slunce (obr. 6).
 (Dopis tiskového tajemníka prezidia Nejvyšší rady V. D. Michajlova z 26. 5. 1994; noviny Sarapul č. 45 ze 7. - 13. 11. 1992, s. 1; Krasnoje Prikam'je č. 174 ze 4. 11. 1992.)
 M.V.Revnivcev

obr. 6

VEXILOLOGICKÝ SOFTWARE

PC-Globe 4.0. (c) 1991 PC Globe. Inc. Tempe, AZ USA. Broderbund Software

Program PC-Globe je profesionální program, který uživateli umožňuje používat své PC jako statistickou ročenku, atlas a informační příručku o státech celého světa. Pro svou činnost nevyžaduje zvlášt výkonný počítač, ale VGA karta a barevný monitor jsou pro některé činnosti programu velmi vitané, myš více než vhodná, pevný disk nezbytný.

Z možností, které program uživateli poskytuje, jmenujme alespoň přepočet měn, časová pásmá, vzdálenosti měst, mnoho databází o jednotlivých státech (natalita, počet lékařů, náboženství, hrubý národní produkt, suroviny, jazyky apod.), jejichž údaje je možno pomocí grafů porovnávat, či barevně označovat na mapě světa nebo regionu. Umožňuje též zobrazit jednoduché mapky všech států s hlavními řekami, pohořími a městy, zahrát hymnu zvoleného státu, a co nás vexilogogy zajímá nejvíce, vztyčit jeho vlajku.

K výběru se v tomto programu lze dostat dvěma způsoby. Budto zvolíme např. myší na mapě světa stát a pak si v položce hlavního menu *Land* (v německé verzi programu) vybereme *Nationalflagge und Nationalhymne*. V tomto případě se na obrazovce objeví mapa zvoleného státu a upravo pak stožár s jeho vlajkou a začne hrát (přes reproduktor počítače) hymna. Druhou možností je zvolit si v hlavním menu položku *Utilities* a poté *Nationalflaggen*. To způsobí, že se na obrazovce objeví 20 vlajek seřazených podle abecedy. Jejich velikost je cca 35 x 15 mm (na 14" monitoru při rozlišení 640 x 480 pixelů). Poměr stran se u jednotlivých vlajek liší, i když v tomto případě neodpovídá skutečnosti. Po stisknutí libovolné klávesy se objeví dalších 20 vlajek z celkového počtu 189.

Vlajky (a samozřejmě i ostatní data, grafy a mapy) lze na připojené tiskárně vytisknout. Jsou samozřejmě černobílé a barvy jsou vyjádřeny rastrováním, které pochopitelně neodpovídá vexilogickým zvyklostem.

Tento program je v nabídce mnoha českých prodejců software, nyní již ve verzi 5.0, která obsahuje data dokonce o 208 zemích a jsou zde promítány změny, k nimž ve světě došlo po r. 1989. Cena je necelé 2000,- Kč (+5% DPH), za které se stáváte uživate-

lem programu, nikoliv však jeho vlastníkem a je vaší povinností dbát autorských práv. Je také možno získat demoverzi programu za cenu diskety a manipulačních nákladů.

pex

RŮZNÉ

FLAG DATA BANK

S tímto názvem vyšlo v dubnu 1994 nulté číslo vexilologického zpravodaje věnovaného výlučně použití počítačů ve vexilogii. Jeho redaktor berlinský vexilog Gunnar Staack v něm čtenáře ve stručnosti seznamuje mimo jiné se dvěma přednáškami o vexilologických databázích, které zazněly na curyšském kongresu, a o ustanovení skupiny pro komputerizaci vlajek. Plánuje vydat dvě čísla ročně v angličtině a stanovil roční předplatné na DM 25.00.

abr

SEVEROAMERIČANÉ PO DVACÁTÉ OSMÉ

Vexilogové ze Spojených států a Kanady se již po 28. sejdou na své výroční schůzí. Tentokrát se bude konat ve městě Portland, ve státě Oregon v době od 7. do 9. října 1994 v hotelu Portland Downtown Holiday Inn. Trvání i místo konání poukazují na to, že se jejich výroční schůze neomezuji na zprávu o činnosti, nýbrž že mají kongresový charakter. Ubytování a kongresové poplatky mají stát kolem 150 USD.

jt

OPRAVA

Ve Vexilogii č.91 byly na s. 1774 nedopatřením chybně očíslovaný tři poznámky. Pozn. č. 14 byla nesprávně označena jako 15, č. 15 jako 16 a č. 16 jako 14. Navíc na kresbě jihoafrické vlajky na s. 1788 má být ležaté ypsilon opatřeno značkou V a nikoliv Y.

VEXILOLOGIE - zpravodaj Vexilologického klubu, 130 00 Praha 3,
Pod lipami 58. Výkonný redaktor ing. Aleš Brožek. Toto číslo
připravila redakční rada. Výtvarně spolupracovali ing. A. Bro-
žek, ing. P. Exner, mgr. P. Fojtík a R. Klimeš.

Září 1994

č. 92

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj.
NP 426/93 ze dne 23. 3. 1993.

